

ZMLUVNÉ VZŤAHY JE NEVYHNUTNÉ ANALYZOVAŤ!

Omeškanie z titulu nedostatku pracovnej sily, omeškanie z titulu nedostatku materiálu, omeškanie v dôsledku nevyhnutnosti vynaložiť neočakávané výdavky v súvislosti s BOZP atď., toto všetko môže mať významný vplyv na Vaše zmluvné záväzky.

Analyzujte svoje zmluvy!

Overte si, či Vaše odberateľsko-dodávateľské (prípadne iné zmluvy) obsahujú **klauzulu o vyššej moci** (v zmluvách tiež ako „Act of God“, „*Vis major*“ alebo „*Force majeure*“), a či táto upravuje vzájomné vzťahy zmluvných strán pre prípad udalostí ako je epidémia, mimoriadna situácia alebo núdzový stav.

Vyššia moc nemá zákonnú definíciu a preto sa môže vykladať rôznymi spôsobmi, no rozumieme ňou právnou skutočnosť, spočívajúcu v mimoriadnej, nepredvídateľnej, neodvrátiteľnej a nezavinenej udalosti, ktorá môže spôsobiť alebo spôsobí škodu. **Nespoliehajte sa na Vaše vnímanie daného ustanovenia, preverte si, či skutočne je možné dané znenie aplikovať na prípad COVID-19. Uvedomte si, že dané ustanovenie nemusí byť aplikované iba z Vašej strany, ustanovenie môže byť aj iba v prospech Vašich dodávateľov, čo pre Vás znamená, že môžete mať pomerne závažnú situáciu, ktorú je nevyhnutné riešiť, teraz.**

V zmluve sa zamerajte sa na konkrétne podmienky tejto klauzuly, najmä či sa vzťahuje na štátom vyhlásenú mimoriadnu situáciu, núdzový stav, verejnú vyhlášku alebo epidémiu, a aj to ako je potrebné ďalej postupovať.

Analyzujte aj možnosti predčasného ukončenia zmluvy, ako aj sankčných mechanizmov v zmluve dohodnutých a dobre zvážte riziká s tým súvisiace.

Informujte partnerov!

Ak sa uskutočnenie jedného z viacerých voliteľných plnení stane nemožným, obmedzuje sa záväzok na zvyšujúce plnenie. Povinný musí bez zbytočného odkladu oznámiť oprávnenému, takúto nemožnosť inak zodpovedá za škodu, ktorá mu vznikne tým, že nebol včas o nemožnosti upovedomený. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je dotknuté. Dodatočné náklady s neskorším alebo alternatívnym plnením nesie povinný, ak sa s oprávneným nedohodnú inak.

Pre obchodno-právne vzťahy platí, že dlžník, ktorého záväzok zanikol pre nemožnosť plnenia, je povinný uhradiť škodu tým spôsobenú veriteľovi, ibaže nemožnosť plnenia bola spôsobená okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť. Za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a ďalej, že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala. Zodpovednosť nie je vylúčená, ak povinná strana bola v omeškaní s plnením svojej povinnosti, alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov. Účinky vylučujúce zodpovednosť sú obmedzené iba na dobu, dokiaľ trvá prekážka.

Rokujte s partnermi!

V prípade, že takúto klauzulu zmluvy neobsahujú, skúste sa s obchodným partnerom priateľsky dohodnúť na dočasnom zmenenom plnení záväzkov, ktoré budú zmluvné strany vedieť dodržať.

Pokiaľ sa obchodní partneri nedohodnú, **uplatnia sa ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a to najmä dodatočná nemožnosť plnenia (čiastočná alebo aj úplná).**

Ak sa plnenie zmluvy stane nemožným, povinnosť plniť zanikne. **Povinnosť plniť však nezanikne, najmä ak možno plnenie uskutočniť aj za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo až po dojednanom čase** (v prípade obchodných záväzkových vzťahoch aj pomocou inej osoby). Aj napríklad po ukončení mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo obmedzení stanovených verejnou vyhláškou.

Ak však z povahy zmluvy alebo z účelu plnenia, vyplýva, že plnenie zvyšku záväzku nemá pre oprávneného žiaden hospodársky význam, zanikne záväzok v celom rozsahu, ibaže oprávnený bez omeškania oznámi povinnému, že na zvyšku plnenia trvá. V prípade obchodno-právnych vzťahov však nenastane zánik záväzku automaticky a k jeho zániku teda dochádza na základe odstúpenia od zmluvy z dôvodu tejto nemožnosti veriteľom.

Rozsah poistného krytia!

Preverte si do akej miery a či vôbec sa Vaša poistná zmluva vzťahuje na možné prípady porušenia zmlúv alebo prípadne iné prípady týkajúce sa bežnej operatívnej činnosti spoločnosti (napr. výpadok dodávok nevyhnutných pre bežný chod, storná atď.).

Úverové a iné finančné zmluvy!

Preverte si najmä nastavené parametre nevyhnutných finančných ukazovateľov a ich plnenie. Zvážte so akej miery môže byť Vaša spoločnosť dotknutá vzniknutou situáciou a konajte!

Zmluvné vzťahy spravujúce sa inými právnymi poriadkami!

Preverte si aké sú konkrétne možnosti uplatnenia inštitútu vyššej moci podľa právneho poriadku, ktorým sa daný zmluvný vzťah spravuje. Nie všetky jurisdikcie musia nevyhnutne na stav nemožnosti plnenia reagovať tak, ako predpokladáte.

ZAMESTNÁVATELIA POZOR!

Dopady vzniknutej situácie môžu byť pre zamestnávateľa veľmi veľké:

- nedostatok pracovných síl či už z dôvodu zvýšených OČR, karanténnych opatrení alebo preto, že im nebude umožnené sa do práce dostaviť (opatrenia na štátnych hraniciach prípadne uzatvorenie územia v mieste sídla spoločnosti);
- nevyhnutnosť uhrádzať náhradu mzdy v prípade prekážok na strane zamestnávateľa (napr. pre prijaté opatrenia v súvislosti s obmedzením alebo uzatvorením prevádzok);
- zvýšená administratíva spojená s dôsledkami nariadených karantén alebo iných plošných nariadení a opatrení,
- nezabezpečenie dostatočných ochranných pomôcok v dôsledku celoštátneho výpadku,
- sankčné postihy za možné neúmyselné porušenia na úseku BOZP,
- sankčné postihy za nedodržovanie rozhodnutí a opatrení nariadených úradom verejného zdravotníctva a iných štátnych orgánov (priestupok pokuta do výšky 1659 EUR, správny delikt pokuta až do výšky 20.000 EUR) a iné.

Z vyššie uvedeného dôvodu si Vám dovoľujeme zhrnúť niektoré základné možnosti opatrení v pracovnoprávných vzťahoch:

- **práca z domu, tzv. home office** – nie je možné jednostranne nariadiť; ak to povaha práce umožňuje je možné **dohodnúť si** so zamestnancom prácu z domu (ak toto nie je súčasťou pracovnej zmluvy, je nutné túto upraviť), zamestnávateľ je povinný poskytnúť pracovné prostriedky a nástroje (napr. notebook, mobilný telefón a pod.),
- **prekážky na strane zamestnanca** – tzv. dôležité osobné prekážky v práci (zamestnanec je dočasne PN, je v nariadenej karanténe, ošetruje chorého člena rodiny, stará sa o dieťa mladšie ako 10 rokov z dôvodu zatvorenia škôl a školských zariadení a pod.) – nárok zamestnanca na náhradu príjmu, nemocenské, ošetrovné a pod.,
- **prekážky na strane zamestnávateľa** – (i) z dôvodu iných prekážok v práci na strane zamestnávateľa s nárokom na náhradu mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca, alebo (ii) z vážnych prevádzkových dôvodov, ak sa tieto dôvody dohodnú písomne so zástupcami zamestnancov (odborový orgán, zamestnanecká rada alebo zamestnanecký dôverník) s nárokom na náhradu mzdy určenej v dohode, avšak najmenej v sume 60% priemerného zárobku zamestnanca. **Túto dohodu nie je možné nahradiť jednostranným rozhodnutím zamestnávateľa,**
- **čerpanie dovolenky** – je možné dohodnúť si so zamestnancom, avšak **nie je možné jednostranne nariadiť okamžité čerpanie** dovolenky, nakoľko čerpanie dovolenky je zamestnávateľ povinný oznámiť zamestnancovi aspoň 14 dní vopred. Táto lehota na oznámenie čerpania dovolenky môže byť výnimočne skrátená len so súhlasom zamestnanca,
- **čerpanie náhradného voľna** – ak vznikol zamestnancovi nárok na náhradné voľno napr. za prácu nadčas po vzájomnej dohode zamestnávateľa a zamestnanca,
- **poskytnutie pracovného voľna** – či už plateného alebo neplateného iba na základe dohody zamestnávateľa so zamestnancom.

Základné povinnosti zamestnávateľa:

- zamestnávateľ je povinný v zmysle Zákonníka práce, ako aj zákona o BOZP zabezpečovať ochranu zamestnancov,
- zamestnávateľ je povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci, sústavne monitorovať situáciu a priebežne informovať zamestnancov o hygienických zásadách na zníženie prenosu nákazy, o opatreniach pri výskyte príznakov ochorenia,
- zamestnávateľ je povinný vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce. Voľba vhodných opatrení závisí od zamestnávateľa a charakteru jeho prevádzky a pracovísk,
- prerokovať vopred plánované opatrenia so zástupcami zamestnancov (odborový orgán, zamestnanecká rada alebo zamestnanecký dôverník a zástupca pre BOZP),
- zákon o BOZP stanovuje pre zamestnávateľa povinnosť uplatňovať všeobecné zásady prevencie, medzi ktoré patrí okrem iného posúdenie rizík, prijatie a vykonanie ochranných opatrení, ako aj vydávanie pokynov a informácií zamestnancom ako napr.: zabezpečenie pracoviska ochrannými prostriedkami (napr. dezinfekčné gély a ochranné pomôcky – rúška a pod.), obmedzenie a/alebo úplné zrušenie pracovných ciest zamestnancom, dohoda so zamestnancami o práci z domu, nariadenie lekárskej prehliadky, obmedzenia osobných pracovných stretnutí a rokovaní, ich nahradenie telekonferenciami, videoprenosmi a pod., monitorovanie zdravotných podmienok zamestnancov pred ich vstupom na pracovisko; ak vykazujú znaky ochorenia, zamedziť takejto osobe prístup na pracovisko, úpravy pracovných zmien, skrátenie pracovného času a pod.

Základné povinnosti zamestnanca:

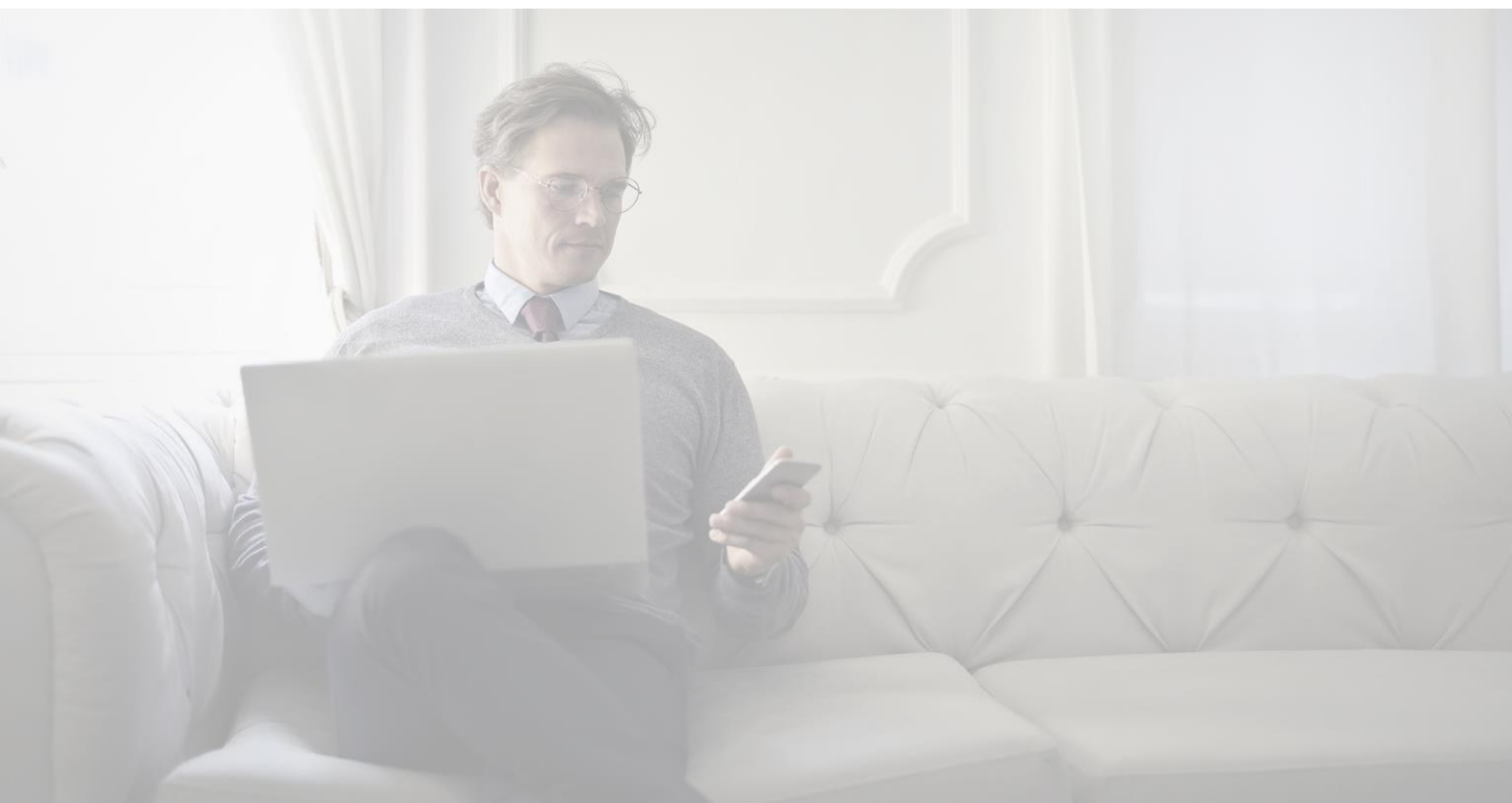
- dodržiavať opatrenia prijaté zamestnávateľom,
- riadiť sa rozhodnutiami a všeobecnými odporúčaniami štátnych orgánov a verejných inštitúcií (napr. ministerstvo zdravotníctva, úrad verejného zdravotníctva, vláda SR, hlavný hygienik SR, ministerstvo vnútra, ministerstvo zahraničných vecí a pod.),
- dodržiavať povinnosť izolácie v domácom prostredí, ak sa na neho vzťahuje karanténne opatrenie*,
- dodržiavať liečebný režim, ak je dočasne PN,
- používať ochranné pracovné prostriedky a dbať na zvýšenú potrebu dezinfekcie a dodržiavanie hygienických opatrení.

Právomoc odborového orgánu:

- odborový orgán má právo vykonávať kontrolu nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia,
- odborový orgán spolupracuje so zamestnávateľom pri plánovaní a vykonávaní opatrení v oblasti BOZP,
- odborový orgán má právo zúčastňovať sa na rokovaníach o otázkach BOZP,
- v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnancov je odborový orgán oprávnený požadovať prerušenie práce,
- prerokovanie plánovaných opatrení so zamestnávateľom, návrhy opatrení,

- uzavretie písomnej dohody so zamestnávateľom o vážnych prevádzkových dôvodoch, pre ktoré zamestnávateľ nemôže zamestnancom pridelovať prácu, pri ktorej patrí zamestnancom náhrada mzdy najmenej v sume 60% priemerného zárobku zamestnanca.

Karanténa na dobu 14 dní sa vzťahuje na osoby, ktoré sa v období od 10.03.2020 vrátili z Číny, Kórejskej republiky, Iránu a Talianska. Karanténa na dobu 14 dní sa vzťahuje tiež na všetky osoby, ktoré sa vracajú zo zahraničia od 13.03.2020, ako aj osoby, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti (http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/rozhodnutie_HH_SR_karantena_12_03_2020.pdf). Podľa rozhodnutia úradu verejného zdravotníctva tieto osoby (aj keď nemajú známky ochorenia) musia telefonicky alebo e-mailom oznámiť svojmu všeobecnému lekárovi a pediatrovi túto skutočnosť, že sa vrátili zo zahraničia a lekár rozhodne o izolácii v domácom prostredí na dobu 14 dní. Výnimky sa týkajú vodičov nákladnej dopravy, dopravnej zdravotnej služby, pilotov, posádku v lodnej nákladnej preprave, rušňovodičov a strojvodcov, ak neprejavujú známky ochorenia.

GDPR/Ochrana osobných údajov

Na základe žiadosti orgánu, poskytnite osobné údaje!

Rôzne orgány verejnej správy môžu v čase mimoriadnej situácie alebo v prípade núdzového stavu žiadať informácie vrátane informácií o rôznych osobách, ktoré môžu predstavovať osobné údaje, ako aj osobitné osobné údaje o zdravotnom stave. Každý je v zmysle zákona povinný zabezpečiť si právny základ pre spracovanie osobných údajov.

V prípade mimoriadnych situácií však možno predpokladať, že bude spracúvanie založené na právnych základoch ako:

- ochrana životne dôležitých záujmov dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby, alebo
- splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi, alebo
- ochrana životne dôležitých záujmov dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby v prípade, že dotknutá osoba nie je fyzicky alebo právne spôsobilá vyjadriť svoj súhlas, alebo
- z dôvodov verejného záujmu v oblasti verejného zdravia, ako je ochrana proti závažným cezhraničným ohrozeniam zdravia alebo zabezpečenie vysokej úrovne kvality a bezpečnosti zdravotnej starostlivosti a liekov alebo zdravotníckych pomôcok, na základe práva Únie alebo práva členského štátu, ktorým sa stanovujú vhodné a konkrétne opatrenia na ochranu práv a slobôd dotknutej osoby, najmä profesijné tajomstvo (napríklad v prípade zdravotných informácií o pacientovi, ktorý nie je pri vedomý).

Za takýchto podmienok sa netreba obávať, a poskytnúť nevyhnutné informácie týmto orgánom tak, aby vedeli zabezpečiť účel, ktorý sledujú a zabezpečili ochranu spoločnosti.

RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o.

Informácie podľa zákona č. 136/2010 Z. z.

Spoločnosť s ručením obmedzeným založená podľa slovenského práva.

Sídlo:

Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava, Slovenská republika

Tel. číslo: +421 (0)2/32 33 34 44

Fax. číslo: +421 (0)2/32 33 34 43

Email: office-ba@r-p.sk

IČ DPH: SK2022827620

Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 58431/B, IČO: 36 863 360.

Zapísaná do zoznamu Slovenskej advokátskej komory (ďalej len „SAK“) dňa 4. júna 2009.

Oprávnenie na poskytovanie právnych služieb a právneho poradenstva (advokátskych služieb) v súlade so zákonom č. 586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov vzniklo na základe zápisu spoločnosti do príslušného zoznamu vedeného SAK so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, Slovenská republika.

Spoločnosť poskytuje advokátske služby v súlade s ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z.z. v platnom znení a v súlade s príslušnými predpismi SAK na základe zmlúv s klientmi, ktoré sa spravujú slovenským právom. V prípade poskytovania služby pre zahraničné osoby je príslušným súdom slovenský súd príslušný podľa miesta sídla spoločnosti v súlade so slovenskými právnymi predpismi.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú spoločnosťou pri poskytovaní právnych služieb je upravená zákonom č. 586/2003 Z.z.

Zodpovednosť spoločnosti za škodu je poistená poisťovateľom Starr Europe Insurance Limited, sídlo poisťovateľa: Dragonara Business Centre, 5th Floor, Dragonara Road, St. Julians STJ 3141, Maltská republika, registračné číslo: C 85380, konajúca v Slovenskej republike prostredníctvom organizačnej zložky STARR EUROPE INSURANCE LIMITED, pobočka poisťovne z iného členského štátu. Organizačná zložka je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Po, vložka číslo 6332/B, s registrovaným sídlom na adrese: Panenská 5, 811 03 Bratislava, Slovenská republika. Poistená činnosť: poskytovanie právnych a odborných služieb, č.z.: 7707024612. Limit poistného plnenia: 15 000 000 EUR na jednu a spolu na všetky poistné udalosti počas doby trvania.

Spoločnosť poskytuje služby za odmenu, ktorej výška a forma sú dohodnuté zmluvne pred začatím poskytovania služieb v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. v platnom znení.

Sťažnosti alebo reklamácie služieb spoločnosti možno uplatniť v mieste sídla spoločnosti.

Ďalšie informácie o spoločnosti možno získať v mieste jej sídla.

www.r-p.sk